

Peter Kyslan

IX kantovská medzinárodná vedecká konferencia (04–05 V 2012)

IX кантовская международная научная конференция (04–05 V 2012)

V dňoch 4. – 5. mája 2012 sa na pôde Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove a na pôde Rektorátu Prešovskej univerzity v Prešove konala už IX kantovská medzinárodná vedecká konferencia. Výraznú časť príspevkov konferencie tvorili výstupy členov grantového tímu projektu VEGA č. 1/0261/12 *Filozofické dedičstvo Immanuela Kanta a súčasnosť IV. Philosophia et res publica*.

Široký filozofický záber nemeckého mysliteľa a prešovská snaha o *nové čítanie Kanta* tvoria východiská pre dlhoročné pravidelné organizovanie medzinárodných vedeckých konferencií. Aj vďaka týmto konferenciám sa Prešov stal neprehliadnuteľným centrom kantovských bádání.

Plenárnu časť a prvý deň konferencie otvoril vedúci grantového projektu a dlhoročný organizátor kantovských konferencií doc. PhDr. Ľubomír Belás, CSc. V úvodných slovách privítal vzácných hostí zo zahraničia a aj domácich vystupujúcich a študentov, ocenil odbornú spoluprácu a vyslovil nádej k plodným výsledkom konferencie.

Úvodný príspevok s názvom *Kantov vplyv na Kritickú teóriu* prezentovala Ursula Reitemeyer (Westfälische Wilhelms-Universität, Münster, Nemecko). Nemecká bádatel'ka vymedzila vplyv a kľúčové inšpirácie Kantovej filozofie vo filozofickom výkone Kritickej teórie. S príspevkom *Res publica – vec verejná. Úvahy o štáte a verejnosti u Kanta* vystúpila vzácna bádatel'ka Margit Ruffing (Johannes Gutenberg-Universität, Mainz, Nemecko). Dlhodobý autorkin záujem o Kantovu sociálnu filozofiu potvrdzuje aj tento text. M. Ruffing poukazuje na pozadí *nového čítania Kanta* na potrebu revitalizácie Kantovej politickej filozofie a konfrontácie s dnešnou spoločenskou (verejnou) realitou.

Poľské bádateľské prostredie reprezentoval Andrzej L. Zachariasz (Uniwersytet Rzeszowski, Poľsko). V referáte *Kantov transcendentalizmus a kríza filozofie* podnetne konfrontuje Kantov odkaz s dnešnou komplikovanou disciplinárnou situáciou filozofie.

Prvým ruským vystupujúcim bol už tradičný bádatel' v prešovskom prostredí. Sergej Anatolievič Nižnikov (Rossijskij Universitet Družby Narodov, Moskva, Ruská federácia). Práca s názvom *I. Kant v tvorbe M. Mamardašviliho* predstavila „gruzínskeho Sokrata“ a Kantove podnety a inšpirácie na jeho tvorbu.

Druhý ruský príspevok predniesol Andrej Michajlovič Orechov (Rossijskij Universitet Družby Narodov, Moskva, Ruská federácia). Štúdiá s názvom *Sociálne predvídanie vo filozofii I. Kanta* odvážne pasuje nemeckého filozofa do pozície futurológa. Podľa ruského autora I. Kant vo svojom sociálno-filozofickom odkaze „predvídal budúcnosť z budúcnosti“.

Domácu, slovenskú sekciu otvorila Jana Sošková z Filozofickej fakulty PU v Prešove, ktorá v rozsiahlom príspevku *Prírodné a kultúrne podmienky estetických citov v Kantových prácach* deklaruje Kantov záujem o poznanie jednotlivých národov a ich vzťah ku krásnemu. Rudolf Dupkala taktiež z Filozofickej fakulty PU v Prešove ponúkol kriticko-konštruktívny pohľad na interpretáciu I. Kanta americkým autorom Francisom Fukuyamom v príspevku *Kantova vízia spravodlivého občianskeho zriadenia v reflexiách F. Fukuyamu*. Prešovský bádateľ poukázal na zneužitie Kantovho projektu dejín vo Fukuyamovej koncepcii konca dejín. Ďalší nemenej kritický príspevok *Kantove idey a súčasný svet. Pokus o kritickú kritiku aktuálneho stavu veci verejnej* predstavil Ľubomír Belás zo spomínaného prešovského prostredia. Autor v intenciách Kantovho odkazu zhodnotil dnešné i nedávno minulé sociálno-politické dianie v našej spoločnosti.

Príspevok Eugena Andreanského zo susednej Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach *Kantova teória súhlasu v kontexte praktickej racionality* prezentoval pokus o zhodnotenie Kantovej teórie súhlasu a jej premietnutie v novokantovskom prostredí. Marek Stachoň z Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici prezentoval štúdiu s titulom *O cieľoch a vzťahoch človeka v spoločnosti z hľadiska morálky Kanta*. Bádateľ vymedzuje priestor Kantovej koncepcie morálky v praktickom prevedení v spoločnosti. Kristína Bosáková z Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach sa vo svojom príspevku *Zmyslové poznanie v Kantovej Antropológii z pragmatického hľadiska* zamerala na Kantov dôraz na zmyslové poznanie. Podnetne naznačuje Kantov pohľad na zmyslové poznanie a zároveň obhajuje Kanta z priznávaného racionalizmu.

V poobedňajšej časti konferencie sa realizoval *IV. Doktorandský vedecký seminár* pod vedením S. Zákutnej a s účasťou študentov FF PU v Prešove. Na seminári vystúpila Marta Dercová s príspevkom *Význam fyziognomiky v Kantovej Antropológii*, Štefan Haško so štúdiou *Vybrané aspekty Kantovej koncepcie génia*, Peter Kyslan s titulom *Kantova filozofia kultúry*, Ondrej Marchevský so štúdiou *Odpoveď Mateja Szlávika na otázku Čo učí Kant ako filozof morálky. K Szlávikovej analýze praktickej filozofie I. Kanta*, Eva Zelizňaková s titulom *Kantova trias politica* a Sandra Zákutná s príspevkom *Úvahy o dejinách a národoch u Kanta a filozofov škótskeho osvietenstva*. Tento vzácny priestor pre mladých bádateľov vyústil aj do pomerne plodnej diskusie na nastolené problémy a inšpirácie.

Druhý deň konferencie pokračoval *Pracovným kolokviom*, cieľom ktorého bolo upevňovanie existujúcich akademických a bádateľských väzieb a hľadanie možností novej medzinárodnej spolupráce.

Závery a dojmy z celej konferencie vytvorili predpoklady na pokračujúce odhaľovanie myšlienok I. Kanta a na organizovanie podobnej konferencie aj v nasledujúcom roku, ktorý bude jubilejný, teda deklarujúci ozajstnú filozoficko-bádateľskú tradíciu.